

המוסד לביטוח לאומי
מינהל הביטוח והגבייה
אגף הביטוח והבריאות

חוזר ביטוח/ 1055 עדכונים	תאריך: 01/07/09
נושא: אמנות בין לאומיות תת נושא: דיווח ותשלום דמי ביטוח עבור עובדים זרים ממדינות האמנה שם החוזר: אמנות בינלאומיות	
מטרות החוזר: מטרת חוזר זה לעדכן ולרענן חוזר ביטוח 1055 שפורסם בתאריך 1/3/1988, וליידע פקידי המוסד לביטוח לאומי והמעסיקים באשר לאופן הדיווח והתשלום של דמי ביטוח בעבור עובדים ממדינות האמנה.	
<ol style="list-style-type: none">1. כללי2. אמנות בינלאומיות - עקרונות<ol style="list-style-type: none">2.1 מניעת כפל תשלום דמי ביטוח2.2 צירוף תקופות ביטוח בשתי המדינות כדי לאפשר זכאות לקצבה3. עובד לפי אמנה – הוראת ביצוע	
נספחים <ol style="list-style-type: none">1. נספח 1 - האמנות שקיימות היום וענפי הביטוח הכלולים בהן2. נספח 2 - איגרת למעסיק –דיווח ותשלום דמי ביטוח ע"י מי שמעסיק עובדים ממדינת אמנה	
עדכון אחרון 18/2/2015	
רשימת תפוצה	

המוסד לביטוח לאומי
מינהל הביטוח והגבייה
אגף הביטוח והבריאות

1. כללי

מטרת חוזר זה לעדכן ולרענן חוזר ביטוח 1055 שפורסם בתאריך 1/3/1988, וליידע את פקידי המוסד לביטוח לאומי והמעסיקים באשר לאופן הדיווח והתשלום של דמי ביטוח בעבור עובדים ממדינות אמנה.

אמנה בינלאומית לביטחון סוציאלי הינה הסכם שנחתם בין מדינת ישראל ומדינה אחרת. הסכם זה נועד להבטיח ולהסדיר את זכויותיו הסוציאליות של אדם שעובר לגור באופן זמני או קבוע באחת מהמדינות שחתומות על האמנה.

האמנות מקנות לתושבי ישראל ולתושבי המדינות שעמן נחתמה אמנה זכות לקבלת קצבאות, מניעת כפל תשלום דמי ביטוח, שמירה על רצף תקופות הביטוח ועוד, וזאת כמובן בהתאם לנקבע בכל אמנה ואמנה. **עם זאת, האמנות אינן כוללות ביטוח בריאות.**

האמנות לביטחון סוציאלי חלות על :

- תושב ישראל, שעובר להתגורר באופן זמני במדינה שעמה יש לישראל אמנה לביטחון סוציאלי.
- תושב מדינה זרה, שעמה יש לישראל אמנה לביטחון סוציאלי, שעובר להתגורר בישראל לצורך עבודה.
- מי שהיה בעבר תושב ישראל וצבר תקופת ביטוח בארץ, ועבר להתגורר במדינה שעמה יש לישראל אמנה.
- תושב ישראל שעלה לארץ ממדינה שעמה יש לישראל אמנה לביטחון סוציאלי, וצבר שם תקופת ביטוח.

[חזרה](#)

המוסד לביטוח לאומי

מינהל הביטוח והגבייה
אגף הביטוח והבריאות

2. אמנות בינלאומיות - עקרונות כללים

2.1 מניעת כפל תשלום דמי ביטוח לאומי

ההסדרים שבאמנה מאפשרים לתושב ישראל השוהה במדינה שעמה כרתה ישראל אמנה, לשלם דמי ביטוח לאומי¹ באחת משתי המדינות בלבד, ולהמשיך לשמור על זכויותיו הסוציאליות בארץ, כגון זכות לקבלת קצבאות וצירוף תקופות ביטוח.

2.1.1 תושב ישראל שעובד במדינת אמנה אצל מעסיק זר

תושב ישראל ששוהה במדינה שעמה כרתה לישראל אמנה ועובד שם כעובד עצמאי, או כשכיר אצל מעסיק מקומי ישלם **דמי ביטוח לאומי** במדינת האמנה בלבד ובהתאם לכללים הנהוגים באותה המדינה. עם זאת, ימשיך לשלם **דמי ביטוח בריאות** בארץ במשך כל תקופת שהותו במדינת האמנה.

2.1.2 תושב מדינת אמנה שעובד בישראל אצל מעסיק ישראלי

מעסיק ישראלי שמעסיק בתחומי מדינת ישראל עובד זר שהינו תושב מדינת אמנה, חייב בניכוי **דמי ביטוח לאומי** (חלק העובד) ובתשלום דמי ביטוח לאומי (חלק המעסיק) עבור עובד זה כאילו היה תושב ישראל. כלומר ניכוי ותשלום דמי ביטוח לאומי עבור כל ענפי הביטוח הלאומי, למעט דמי ביטוח בריאות.

באשר לאופן הדיווח וחישוב דמי הביטוח ראה [נספח 2 ב](#).

2.2 צירוף תקופות ביטוח בישראל ובמדינת אמנה כדי לאפשר זכאות לקצבה

כדי להיות זכאי לקצבה על-פי החוק, מבוטח חייב לצבור "תקופת אכשרה" שהיא תקופה מינימלית שבה היה האדם מבוטח. ענפי הביטוח שבהם יש לצבור תקופת אכשרה כדי להיות זכאי לקצבה הם: זקנה, שאירים, אמהות, נכות כללית ואבטלה. ההסדרים באמנות מאפשרים לתושב ישראל שעבד במדינה שיש עמה אמנה, לקבל קצבה, גם אם לא השלים את תקופת האכשרה, וזאת על-ידי צירוף תקופות הביטוח שצבר בישראל עם תקופות הביטוח שצבר במדינה שיש עמה אמנה. ההסדרים נכונים גם לגבי תושב מדינה שיש עמה אמנה, שעבד בישראל וזאת בתנאי שביטוח עבור הענף הרלוונטי נכלל באמנה שנכרתה (ראה [טבלה בנספח 1](#)).

מי שזכאי לקצבה מכוח צירוף תקופות הביטוח של שתי המדינות, יקבל קצבה מכל מדינה בנפרד, בהתאם לשנות הוותק ולחישוב גובה הקצבה, וזאת על-פי הוראות החוק שנקבעו בכל מדינה ומדינה.

[חזרה](#)

¹ דמי ביטוח לאומי בלבד. האמנות אינן נוגעות לדמי ביטוח בריאות.

המוסד לביטוח לאומי
מינהל הביטוח והגבייה
אגף הביטוח והבריאות

3. עובד לפי אמנה – הוראות ביצוע

3.1 תושב ישראל שעובד במדינת אמנה

3.1.1 תושב ישראל שעובד כשכיר אצל מעסיק זר במדינת אמנה

על תושב ישראל שעובד אצל מעסיק זר באחת ממדינות האמנה, להמציא לסניף הביטוח הלאומי בישראל אחד מהאישורים הבאים:

- אישור מהמינסטוריון לביטוח סוציאלי באותה מדינה לגבי התקופה בה היה מבוטח.
- תלושי שכר

פקיד הביטוח והגבייה בסניף יעביר את האישורים בתוספת מזכר לתחום הביטוח במשרד הראשי שיעבירם לבדיקה ואישור באגף לקשרי חוץ. לאחר קבלת אישור תקופת הביטוח במדינת האמנה, יועבר האישור לפקיד הביטוח והגבייה בסניף לצורך הזנת התקופה למערכת "מבוטח". ההזנה מתבצעת באמצעות מסך 116.

3.1.2 תושב ישראל שעובד כעצמאי במדינת אמנה

תושב ישראל שעובד כעצמאי באחת ממדינות האמנה ומשלם דמי ביטוח על הכנסתו מחו"ל, יחוייב בתשלום דמי ביטוח לאומי בגין הכנסתו זו בעבור דמי ביטוח בריאות² בלבד.

על המבוטח להמציא אישור על תשלום דמי ביטוח במדינת האמנה מהכנסתו בחו"ל.

הפעולות שיבוצעו ע"י פקיד:

- פקיד הביטוח והגבייה בסניף יעביר את האישורים שהמציא המבוטח בתוספת מזכר לתחום הביטוח במשרד הראשי שיעבירם לבדיקה ואישור באגף לקשרי חוץ. לאחר קבלת אישור תקופת הביטוח במדינת האמנה, ואישור על תשלום דמי ביטוח מההכנסה כעצמאי במדינת האמנה, יועבר האישור לפקיד הביטוח והגבייה בסניף לצורך הזנת התקופה למערכת "מבוטח". ההזנה מתבצעת באמצעות מסך 116.
- יש לסווג את ההכנסה כהכנסה ממקור ל"ע (מסך הכנסות).

² עד לתאריך 31/12/2010 חויבו תושבי ישראל שעובדים במדינת אמנה, בדמי ביטוח בריאות לפי בסיס מינימום בלבד, גם אם היתה להם הכנסת ל"ע גבוהה מהמינימום. בעקבות קבלת חוות דעת משפטית לפיה חלות האמנות הבין לאומיות על דמי ביטוח לאומי בלבד, מחוייבים מבוטחים כנ"ל החל מתאריך 31/12/2011 בדמי ביטוח בריאות לפי בסיס הכנסתם.

המוסד לביטוח לאומי

מינהל הביטוח והגבייה
אגף הביטוח והבריאות

3.1.3 תושב ישראל שעובד כעצמאי בישראל ובמדינת אמנה

תושב ישראל שעובד כעצמאי בישראל ובאחת ממדינות האמנה, ישלם דמי ביטוח בישראל בלבד, בגובה כל ההכנסות בארץ ובמדינת האמנה, ויהיה מבוטח באותה תקופה רק בישראל.

דוגמה:

צלם תושב ישראל, בעל סטודיו ומסווג כעצמאי בישראל, עוסק במקביל במשלח ידו באנגליה שם יש לו סטודיו נוסף.

הצלם הנ"ל, הגיש דו"ח למס הכנסה בארץ בעבור שנת 2009 כלהלן:

הכנסה ממקור עצמאי בארץ – 200,000 ₪
הכנסה ממקור עצמאי בחו"ל – 550,000 ₪

במערכת הביטוח הלאומי התקבלה שומה ממש הכנסה עם הכנסה ממקור עצמאי בסך 750,000 ₪.

בהתאם לנאמר לעיל, הצלם חייב בדמי ביטוח לאומי ודמי ביטוח בריאות בישראל, על הכנסה בסך 750,000 ₪, קרי, מלוא הכנסתו כעצמאי בישראל ובאנגליה.

3.1.4 תושב ישראל שלומד במדינת אמנה

למרות שהאמנות אינן מתייחסות לתלמידים אלא לעובדים בלבד. תלמיד (סטודנט) ששילם דמי ביטוח במדינת אמנה והמציא אישור על תשלום דמי ביטוח מהמוסד לביטוח סוציאלי של אותה מדינה, לא יחויב בדמי ביטוח לאומי (יחויב בדמי ביטוח בריאות בלבד) בישראל, וזאת כמובן אם אין לו הכנסות.

הפעולות שיבוצעו ע"י פקיד:

- פקיד הביטוח והגבייה בסניף יעביר האישורים שהמציא המבוטח בתוספת מזכר לתחום הביטוח במשרד הראשי שיעבירם לבדיקה ואישור באגף לקשרי חוץ. לאחר קבלת אישור תקופת הביטוח במדינת האמנה, ואישור על תשלום דמי ביטוח במדינת האמנה, יועבר האישור לפקיד הביטוח והגבייה בסניף לצורך הזנת התקופה למערכת "מבוטח". ההזנה מתבצעת באמצעות מסך 116.

המוסד לביטוח לאומי
מינהל הביטוח והגבייה
אגף הביטוח והבריאות

3.2 תושב מדינת אמנה שעובד בתחומי מדינת ישראל אצל מעסיק ישראלי

מעביד ישראלי המעסיק עובד מאחת ממדינות האמנה שפורטו בטבלה שבנספח 1, חייב בתשלום ובניכוי דמי ביטוח לאומי מלאים בעבור העובד למעט דמי ביטוח בריאות.

מאחר שלעובד אין מספר ת.ז. ישראלית ועלינו לשייך התשלום שבוצע ע"י המעסיק לעובד הספציפי, ולרשום בתיקו את תקופות הביטוח בהתאם, מנפיק המוסד לביטוח לאומי לעובדים ממדינות האמנה, **מספרים מזהים** שימשו אותם ואת המעסיק לעניין הביטוח הלאומי.

כדי לקבל מספר מזהה עבור העובד, על העובד לפנות למוסד לביטוח לאומי באמצעות הגשת שאלון לרישום נפש. לגבי אופן הנפקת המספר המזהה, חישבו דמי הביטוח הלאומי ודיווח המעסיק, [ראה נספח 2](#).

[חזרה](#)

4. נודה לכם אם תביאו תוכן חוזר זה לידיעת כל העובדים

בברכה,

[חזרה](#)

המוסד לביטוח לאומי
מינהל הביטוח והגבייה
אגף הביטוח והבריאות

נספח 1 - האמנות הקיימות תכולתן וענפי הביטוח הכלולים בהן

ענפי הביטוח הכלולים באמנה							תאריך כניסת האמנה לתוקף	עיסוק נכלל במסגרת האמנה		המדינה
אבטלה	ילדים	נפגעי עבודה	אמהות	נכות	שאיירים	זקנה		שכיר	עצמאי	
√	√	√	√	√	√	√	01/12/1974	√	√	אוסטריה
		√	√	√	√	√	01/11/1999	√	√	אורוגוואי
				√	√	√	01/12/2015	√	√	איטליה
		√	√	√	√	√	01/09/2009	√	√	בולגריה
		√			√	√	01/05/1973		√	בלגיה
	√	√	√		√	√	01/11/1957	√	√	בריטניה
		√	√	√	√	√	01/05/1975	√	√	גרמניה
	√	√	√	√	√	√	01/04/1996	√	√	דנמרק
√	√	√	√	√	√	√	01/11/1963	√	√	הולנד
	√	√	√	√	√	√	01/04/2008	√	√	נורבגיה
	√	√		√	√	√	01/01/2012	√	√	סלובקיה
	√	√	√	√	√	√	01/09/1999	√	√	פינלנד
	√	√	√	√	√	√	01/07/2002	√	√	צ'כיה
	√	√	√		√	√	01/10/1966		√	צרפת
							01/09/2003	√	√	קנדה
	√			√	√	√	01/01/2013	√	√	רומניה
√	√	√	√	√	√	√	01/07/1983	√	√	שבדיה
				√	√	√	01/10/1985	√	√	שווייץ

[חזרה](#)

המוסד לביטוח לאומי

מינהל הביטוח והגבייה
אגף הביטוח והבריאות

נספח 2 – דיווח ותשלום דמי ביטוח לאומי עבור עובדים זרים ממדינות אמנה

בהמשך להנחיות שהועברו למעסיקים באיגרת למעסיק בינואר 2010, מעסיק המעסיק תושב זר שאינו בעל תעודת זהות ישראלית מאחת המדינות שנכרתה עמן אמנה לביטוחן סוציאלי, חייב לדווח לביטוח הלאומי ולשלם דמי ביטוח לאומי (לא דמי ביטוח בריאות) עבורו כאילו היה תושב ישראל. כלומר: דמי ביטוח לאומי לפי האחוזים המלאים, פחות אחוזי דמי ביטוח בריאות.

להלן המדינות שעמן חתמה מדינת ישראל על אמנה לביטוחן סוציאלי:

• אוסטריה	• גרמניה	• צ'כיה
• אורוגוואי	• דנמרק	• צרפת
• איטליה (החל מ-12/2015)	• הולנד	• קנדה*
• בולגריה	• נורבגיה	• רומניה (החל מ-1/2013)
• בלגיה	• סלובקיה (החל מ-1/2012)	• שוודיה
• בריטניה	• פינלנד	• שוויץ

* תושב קנדה העובד בארץ אצל מעסיק ישראלי יבטח כמו עובד זר שאינו ממדינת אמנה (כלומר: לענפים נפגעי עבודה, אימהות ופש"ר) ולא במסגרת טופס 102 לתושבי ישראל, היות והאמנה עם קנדה אינה כוללת תשלום גמלאות.

א. מספר מזהה

לצורך דיווח וניכוי דמי ביטוח כחוק עבור עובד שהינו תושב זר של אחת מהמדינות שעמן נכרתה אמנה, יש להנפיק לו מספר מזהה, שישמש לצורכי הביטוח הלאומי בלבד. אם מועסק עובד ממדינת קנדה, יש לפנות להנפקת מס' מזהה עבורו באותו האופן.

על מנת לקבל מספר מזהה עבור העובד על המעסיק למלא טופס בל/1050 שאלון לרישום נפש.

ניתן להוריד את הטופס מאתר האינטרנט של המוסד לביטוח לאומי:

- יש למלא את הטופס בכתב יד ברור על כל פרטיו, בעברית ובאנגלית (בשדות שצוין).
- לצרף צילום מלא של הדרכון הזר, כולל אשרת כניסה לארץ.
- לצרף אישור העסקה בו יצוינו פרטי העובד, המעסיק ותיק ניכויים במוסד לביטוח לאומי.

את הטפסים יש לשלוח בדואר לכתובת:

המוסד לביטוח לאומי
שדרות ויצמן 13 ירושלים
אגף שירותי בקרה כלליים

לברורים נוספים ניתן להתקשר טלפונית בימים: א - ה בין השעות: 10:00-15:00 בטלפון:

02-6709402

02-6463389

